

Update COVID-19 Brabant-Noord

19 maart 2020

Bestemd voor B&W en raadsleden (als raadsinformatiebrief)

Sinds de eerste besmetting met COVID-19 (of in de volksmond het coronavirus) in Brabant worden de burgemeesters met enige regelmaat geïnformeerd over de stand van zaken. Vanuit de crisisorganisatie zorgen de Veiligheidsregio's gezamenlijk voor een periodieke update aan gemeenten met handelingskaders, informatieve berichten en modelberichten (deze kunnen per regio op accenten worden aangepast). Dit bericht kan binnen de gemeentelijke organisaties gedeeld worden met college en raadsleden. Inherent aan een crisis is dat nog niet alle zaken duidelijk zijn. Maatregelen zijn dagkoersen of zelfs 'uur-koersen'. We vragen uw begrip hiervoor.

Waardering

Er is veel waardering voor lokale initiatieven. Mooi om te zien hoe een crisis als deze de samenleving verbindt. Zo bereiken ons signalen van bedrijven dat zij zelf kinderopvang organiseren om personeel aan het werk te kunnen houden. Een goed voorbeeld van zelfredzaamheid.

Ook is er veel waardering voor het werk van ambtenaren en bestuurders binnen gemeenten en veiligheidsregio's. Om rust en kalmte zoveel mogelijk te bewaren, herhalen we nogmaals de afspraak dat adviezen en initiatieven die voorliggen voor besluitvorming, 'lopen' via de lijn van de Veiligheidsregio. Eén gezamenlijke lijn dus. De crisisbeheersingsstructuur kunt u teruglezen in het schema wat eerder is gedeeld. De structuur geeft duidelijkheid over beslissingsbevoegdheid bij en beleidsbepaling door voorzitters. Ook geeft de structuur aan welke 'helpers' namens de voorzitters de afzonderlijke domeinen en sectoren benaderen.

VNG: Richtlijn voor gemeenten in sociaal domein (zorg en welzijn)

Op 16 maart heeft er overleg plaatsgevonden tussen VWS en VNG samen met vele koepelorganisaties in het zorgdomein en wmo/jeugd/ggz. Alle drie de bewindspersonen waren aanwezig. Hierbij zijn knelpunten gedeeld en per domein afspraken gemaakt.

VWS heeft met VNG contact opgenomen met de vraag of VNG wil zorgen voor deze rust door financiële zekerheid te bieden aan onze contractpartners. De extra kosten die gemeenten hierbij moeten maken worden door het Rijk gecompenseerd. De zorgverzekeraars hebben eenzelfde soort afspraak met het Rijk.

Besluit: De VNG gaat gemeenten oproepen om de aanbieders met wie ze een contract hebben te gaan betalen, ondanks dat er geen prestatie kan worden geleverd.

Dit is afgesproken in het overleg van 17 maart. VNG is verder in gesprek met het Rijk over de vergoeding van de eventuele extra kosten die gemeenten hierbij maken. In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van eind maart wordt dit (verder) vastgelegd. VNG werkt dit besluit nu verder uit en de gemeenten ontvangen via de gebruikelijke kanalen van de VNG zo spoedig mogelijk meer informatie.

Toevoeging Veiligheidsregio:

Hierbij wordt opgemerkt dat de afwikkeling van privaatrechtelijke afspraken tussen gemeenten en zorgaanbieders primair bij de betreffende gemeenten behoort en daarom niet is overgedragen naar de voorzitter veiligheidsregio. In geval van (inhoudelijke) vragen kunt u terecht bij de VNG, contactpersoon mevr. A. Rabarison- Van der Laan (ali.rabarison@vng.nl).

Afspraken onderwijs

Zoals bekend heeft het kabinet besloten dat vanaf 16 maart 2020 tot en met 6 april 2020 geen onderwijsactiviteiten en opvang geboden mogen worden in onderwijsinstellingen en verblijven voor kinderopvang en gastouderopvang, met enkele uitzonderingen die hierna worden beschreven.

De locaties kunnen, en moeten waar nodig, wel gebruikt worden voor:

- de organisatie van onderwijs op afstand, waarbij studenten en leerlingen via een (digitaal) medium onderwijs krijgen in de thuissituatie;
- de (nood)opvang van kinderen van ouders die werken in cruciale beroepen of voor vitale processen, zoals beschreven op www.rijksoverheid.nl. De ministers roepen burgemeesters en wethouders op nauw betrokken te zijn bij de opvang van kinderen in hun gemeente.
- de organisatie van toetsing en examens, mits zorgvuldige maatregelen zijn getroffen om het risico van besmetting te beperken.

RONAZ

Het Regionaal Overleg Niet Acute Zorg (RONAZ) is op verzoek van de drie Brabantse Veiligheidsregio's opgericht, om ook binnen de langdurige zorg en thuiszorg in Brabant voor een goede afstemming over maatregelen in verband met het coronavirus te zorgen. Het RONAZ bestaat naast en stemt af met het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ).

Preventief sluiten intramurale zorginstellingen

Het RONAZ adviseert om alle intramurale zorginstellingen (letterlijk: zorg binnen de muren) binnen de VVT (Verpleging, Verzorging en Thuiszorg) en de VG (Verstandelijk Gehandicapten) met directe ingang preventief te sluiten voor bezoek, om bewoners te beschermen. Er komt nog nadere berichtgeving over de bezoekersregeling in de jeugdzorg. Een uitzondering op de sluiting geldt voor cliënten in de palliatief terminale fase en/of anderen door de organisatie aangemerkte uitzonderingen.

Geen bezoek in verpleeghuizen

De brandbrief die gisteren werd verzonden aan het kabinet door de ouderensector, leden ActiZ en ZorgthuisNL, heeft vandaag tot het moeilijke besluit geleid dat bezoek aan verpleeghuizen per direct is verboden. Deze maatregel geldt ook voor "kleinschalige woonvormen". Slechts in uitzonderlijke situaties, waarin bewoners stervende zijn mag hiervan worden afgeweken. Het kabinet heeft deze maatregel genomen om de bewoners en het verplegende personeel beter te beschermen tegen het coronavirus maar beseft terdege hoe zwaar deze maatregel bij bewoners en hun dierbaren valt.

Minister VWS riep op tot creativiteit om manieren te vinden om wel met elkaar te communiceren. Hij noemde daarbij het voorbeeld van beeldbellen. Wellicht kunt u in uw gemeente ook nadenken over (creatieve) manieren om de bewoners van verpleeghuizen en kleinschalige woonvormen een hart onder de riem te steken of te bereiken.

Structurele vrijwilligers

Aangezien alle grotere groepsactiviteiten zijn afgeschaald, is naar alle waarschijnlijkheid de inzet van vrijwilligers al teruggebracht. Bij de inzet van zogeheten structurele vrijwilligers, dat wil zeggen individuele vrijwilligers die

structureel ondersteuning bieden binnen de intramurale instellingen, is het standpunt van RONAZ om hen te beschouwen als medewerkers. Waarbij ze de volgende nadere richtlijn adviseren.

Vrijwilligers zijn welkom, indien:

- 1) zij jonger dan 70 jaar zijn (en daarmee dus niet in de kwetsbaarste risicogroep vallen);
- 2) er geen (verdenking van) besmetting op de groep is;
- 3) geen klachten hebben zoals beschreven in de richtlijnen van het RIVM.

Wachtlijsten

Vanuit het ROAZ is nadrukkelijk de vraag gesteld aan verpleeg- en verzorgingshuizen om mee te denken over de vraag hoe we voldoende opnamecapaciteit in deze crisistijd kunnen realiseren. Dat betekent dat we zorgvuldig moeten nadenken over wat te doen met mensen die nu op de wachtlijst staan voor een plek in het verzorgings- of verpleeghuis. Ons standpunt is dat mensen die nu op de wachtlijst staan voor opname in een verpleeg- of verzorgingshuis, thuis blijven, tenzij het echt niet anders kan. Het is belangrijk dat zorginstellingen die afweging voor individuele gevallen zelf kunnen maken. In een brief die 17 maart naar het kabinet is gegaan, is reeds gevraagd om een tijdelijke CIZ-indicatievrije toegang tot het verpleeghuis voor de meest urgente situaties.

Overplaatsing ziekenhuizen

Er ontstaat krapte op IC afdelingen van een aantal ziekenhuizen. Om de drukte beter te verdelen worden ic-patiënten overgeplaatst naar noordelijker gelegen ziekenhuizen buiten Noord-Brabant.

Sanquin bloedbanken

Onderzoekers van de Sanquin bloedbanken gaan een landelijk bevolkingsonderzoek doen naar het nieuwe coronavirus. Doel is om te achterhalen hoe breed het virus is verspreid en hoe snel de samenleving immuniteit tegen de ziekte opbouwt.

Noodverordening

Op 17 maart is er nieuwe noodverordening vastgesteld in onze regio, deze vervangt de eerdere. Een noodverordening die door de voorzitter van de Veiligheidsregio wordt afgekondigd, hoeft niet in de lokale gemeenteraad te worden bekrachtigd. De nieuwe getekende noodverordening publiceren wij op de website van de Veiligheidsregio (www.vrbzo.nl). Daarnaast is er een aanwijzingsbesluit noodverordening vastgesteld voor handhaving van de noodverordening.

Handhaving politie

Vooralsnog reageren inwoners goed op de coronamaatregelen. Mensen houden zich over het algemeen aan de adviezen. Dat zegt de Nationale Politie en dit ervaren wij ook in Brabant. Er zijn weinig incidenten. De politie kan mensen aanspreken op hun gezond verstand. Alleen verdachten van urgente ernstige strafbare feiten worden op dit moment aangehouden en mensen die op heterdaad worden betrapt. De minder ernstige zaken stelt de politie uit. Dit gebeurt ook omdat rechtbanken alleen urgente zaken oppakken.

De scholen zijn dicht. Het is logisch dat kinderen en jongeren met dit weer naar buiten gaan. In principe is dit geen enkel probleem, mits er aandacht blijft voor de richtlijnen van het RIVM:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/16/wat-betekent-afstand-houden-vanwege-het-coronavirus>.

Ouders worden opgeroepen om hierover met hun kinderen in gesprek te gaan en hierop toe te zien. Juist nu

belangrijk om in contact te blijven met inwoners. De politie zet zoveel mogelijk 'blauw' in op straat om mensen aan te spreken op hun gezonde verstand. De gemeenten in de regio hebben met elkaar afgesproken dat ze in beeld houden hoe de situatie is in de wijken en dorpen. Medewerkers van toezicht en handhaving, jeugd- en jongerenwerkers en gebiedsmedewerkers gaan de komende tijd de straat op om met kinderen en jongeren in gesprek te gaan. Aangezien de verwachting is dat deze crisisperiode langer gaat duren, en dan kan leiden tot problemen in de openbare orde en veiligheid, is het goed om in contact te zijn.

Er wordt vanuit het Rijk gewerkt aan een campagne die vooral op deze doelgroep is gericht. De campagne wordt naar alle waarschijnlijkheid maandag uitgerold.

Continuïteit openbaar bestuur

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft op 17 maart de gemeenten geadviseerd over de continuïteit van het openbaar bestuur. Omdat de Veiligheidsregio een gemeenschappelijke regeling is, hebben we naar analogie dit advies overgenomen en de vergaderingen van het dagelijks en het algemeen bestuur uitgesteld en worden waar nodig agendapunten schriftelijk afgewikkeld. Ten behoeve van de voortgang en tijdige besluitvorming wordt per onderwerp maatwerk geleverd.

Q&A

Bestuurlijke vragen die wij binnenkrijgen nemen wij zo goed als mogelijk mee in deze updates. Zo voorkomen we dubbele vragen. Onderstaande vragen hebben ons bereikt:

1. *Wat behoort wel/niet tot de vitale infrastructuur?*

Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) bewaakt deze lijst en bepaalt welke beroepen hierop komen. Het overzicht van cruciale beroepen tijdens de COVID-19-uitbraak (en vitale processen) vindt u hier: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/cruciale-beroepsgroepen>.

2. *Klopt het dat er een tekort dreigt aan persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm's) voor zorgpersoneel?*

Door de ontwikkelingen rondom het coronavirus is er een grote behoefte ontstaan aan beschermingsmiddelen voor het verzorgen van (mogelijke) corona patiënten. De afgelopen periode is er door kleine leveranties en de hulp onderling de ergste nood opgevangen. In het NOS journaal was te zien dat vanuit China een flinke vracht op Schiphol is geleverd. Daarnaast geven bedrijven uit andere sectoren hun mondkapjes aan de zorgsector. Maar dat is niet genoeg. De situatie is nijpend, ook bij de prioritaire doelgroepen zoals ziekenhuizen, huisartsen, ambulances en GGD'en. De GGD'en, GHOR organisaties en de LNAZ (de koepelorganisatie van de ROAZ) werken in opdracht van het ministerie van VWS hard om de schaarste aan persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm's) te managen. Belangrijk daarbij is dat je middelen voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen.

3. *Volgen er maatregelen specifiek voor ondernemers?*

Voor ondernemers verwachten we op heel korte termijn handelingsperspectieven vanuit diverse koepelorganisaties. Hierover hebben we een korte lijn met organisaties. Informatie voor zzp-ers vindt u hier: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/zelfstandigen-zonder-personeel-zzp/extra-tijdelijke-ondersteuning-voor-zzp-ers/vragen-over-de-extra-tijdelijke-ondersteuning-voor-zzpers>

4. *Is Brabant betrokken bij het Brabants onderzoek jongeren van het RIVM?*

Ja. De directeuren publieke gezondheid (DPG-en) van Brabant hebben contact met het RIVM en Minister van VWS over het Brabantse onderzoek bij jongeren. De minister heeft toegezegd dat de vertegenwoordigers vanuit Brabant worden betrokken bij de opdrachtformulering, het onderzoek en de uitkomsten.

5. *Zijn er nog voldoende bloeddonoren?*

Bloedbank Sanquin heeft op dit moment nog voldoende bloed op voorraad, maar om voorbereid te zijn op de strengste scenario's gaat het inzamelen van bloed gewoon door, met aangepast schema. Voor onze regio gelden de volgende locaties, data en tijdstippen:

- 20/3: Beugen Maasziekenhuis Pantein Dr. Kopstraat 1 5835 DV
- 24/3: Veghel Hockeyclub Geel-Zwart Prins Willem-Alexander Sportpark Middegaal 39 5461 XC
- 31/3: Oss Sportcentrum De Rusheuvel Rusheuvelstraat 5 5346 JH
- 7/4: Veghel Hockeyclub Geel-Zwart Prins Willem-Alexander Sportpark Middegaal 39 5461 XC

6. *Wat wordt bedoeld met groepsimmunitet?*

Wie COVID-19 heeft gehad, is daarna meestal immuun voor dit virus. Dat betekent dat deze persoon niet meer ziek kan worden van dit virus. Hoe meer mensen immuun zijn voor het virus, hoe minder het virus kans heeft om zich te verspreiden. Daarmee wordt de kans ook kleiner dat het virus kwetsbare personen bereikt. Met groepsimmunitet bouw je als het ware een beschermende muur om kwetsbare personen.

7. *Hoe bereiken we groepsimmunitet?*

Om immunitet op te bouwen, moeten meerdere mensen het virus hebben gehad. Het doel van de aanpak in Nederland is om het aantal besmettingen te spreiden over een langere periode, waarin de meeste mensen alleen lichte klachten krijgen. Op deze manier wordt immunitet opgebouwd. Belangrijk effect is dat er zo geen piek komt in het aantal besmettingen en de ziekenhuizen niet overbelast raken.

Tot slot

Heeft u vragen? Stuur deze dan s.v.p. in een paar regels tekst naar:

- bevolkingszorg@brwbn.nl, ambtelijke vragen
- secretarisveiligheidsregio@brwbn.nl, bestuurlijke vragen

Let op: dit mailadres is NIET voor publieksvragen.